

Det har muligvis været et meget smukt forhold, men ideet af et ægteskab synes det mig ikke, at det kan have været, ti dertil hører dog vel det, som er det naturlige i et ægteskab: børn. Og vanskelighederne kunde de jo let komme over, når der ingen børn var.

Der må imellem dem, som tror, at den ægteskabelige kærlighed trives bedst i de fælles interessers jordbund, og dem, som tror, at den blomster frodigst, naar de to parter står fuldstændig frit overfor hinanden, nødvendigvis blive en dyb meningsforskel med hensyn til, hvilken udvikling man ønsker, ægteskabet skal undergå og hvorledes ægteskabslovene skal være. Forskellen bliver, at de første vil arbejde for *fælleseje*, de sidste for *særeje*.

A. B. W. taler stærkt for særeje, men anbefaler til slut, at hvert ægtepar selv skal bestemme, hvorledes de vil have sine forhold ordnede, og at de skal fastslå dette ved en ægteskabskontrakt inden ægteskabets indgåelse. Hvis denne ordning virkelig gik igennem, vilde det medføre de allerstørste ulykker. Ti for at den nogenlunde skulde svare til sit øjemed: at danne en retfærdig ordning, måtte det altid være selvstændige, åndelig myndige og forudseende mennesker, som indgik kontrakten. Men flertallet af de mennesker, der indgår ægteskab, er åndelig umyndige, uden evne til at forudse følgen af sine egne handlinger og ofte forblindedes af øjeblikkets forelskelse. Naar man drøfter ægteskabslovgivningen og bringer forslag til dens ordning, går det ikke an at foreslå en ordning for *tænkte* mennesker; man må være saa meget *realist*, at man i tankerne prøver sit forslag paa de *virkelig eksisterende mennesker*. Heller ikke må man alene tænke paa det lille mindretal af såkaldte dannede mennesker, men paa det hele folk. Hvis en tjenestepige f. ex., som kun med besvær kan sætte et brev sammen, skulde af-fatte sin egen ægteskabskontrakt, tror A. B. W. så virkelig, at hun kunde sørge for, at den blev således, at hun og hendes børn kunde være tjente med den i fremtiden? Ja, selv en »dannet« ung pige, som kunde fremmede sprog og meget andet, mon hun vilde forstå sig paa, hvorledes en sådan kontrakt helst skulde lyde? — Nej, ægteskab indgås årlig af tusinder af mennesker, som ingen anelse har om, hvad ægteskab egentlig er, så det mål, lovgiverne sætter sig, bør være:

- 1) at ordne forholdets retslige side så *retfærdigt* som muligt,
- 2) at yde beskyttelse for den svagere part (d. v. s. sikre hustruen en erstatning for den arbejdskraft, hun ofrer ved at blive moder o. s. v.) og
- 3) væрге de værgeløse (børnene).